

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2018)0014

Ihmisoikeusaktivistien Wu Ganin, Xie Yangin, Lee Ming-chen, Tashi Wangchukin ja tiibetiläismunkki Choekyin tapaukset

Euroopan parlamentin päätöslauselma 18. tammikuuta 2018 ihmisoikeusaktivistien Wu Ganin, Xie Yangin, Lee Ming-chen, Tashi Wangchukin ja tiibetiläismunkki Choekyin tapauksista (2018/2514(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Kiinasta ja etenkin 13. maaliskuuta 2014 EU:n painopisteistä YK:n ihmisoikeusneuvoston 25. istunnossa¹, 16. joulukuuta 2015 EU:n ja Kiinan suhteista², 24. marraskuuta 2016 Kiinassa vangitun kustantajan Gui Minhain tapauksesta³, 15. joulukuuta 2016 tiibetiläisen Larung Gar - buddhalaisakatemian ja Ilham Tohtin tapauksesta⁴ ja 6. heinäkuuta 2017 Nobelin palkinnon saajan Liu Xiaobon ja Lee Ming-chen tapauksista⁵ antamansa päätöslauselmat,
- ottaa huomioon EU:n ja Kiinan strategisen kumppanuuden, joka käynnistettiin vuonna 2003, ja komission sekä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan / komission varapuheenjohtajan 22. kesäkuuta 2016 antaman tiedonannon ”EU:n uuden Kiinan-strategian lähtökohdat”,
- ottaa huomioon 1.–2. kesäkuuta 2017 Brysselissä pidetyn EU:n ja Kiinan huippukokouksen,
- ottaa huomioon, että Kiinan kansankongressin pysyvä komitea hyväksyi 1. heinäkuuta 2015 uuden kansallista turvallisuutta koskevan lain ja että 5. toukokuuta 2015 julkaistiin toinen luonnos uudeksi ulkomaisia kansalaisjärjestöjä koskevaksi hallintolaiksi,
- ottaa huomioon Kiinan kansantasavallan perustuslain 36 pykälän, jossa taataan kaikille kansalaisille oikeus uskonnonvapauteen sekä 4 pykälän, jolla suojellaan ”vähemmistökansallisuuksien” oikeuksia,

¹ EUVL C 378, 9.11.2017, s. 239.

² EUVL C 399, 24.11.2017, s. 92.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0444.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0505.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0308.

- ottaa huomioon EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelun, joka käynnistettiin vuonna 1995 ja jonka 35. kierros käytiin Brysselissä 22. ja 23. kesäkuuta 2017,
 - ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti myönsi mielipiteenvapauden Saharov-palkinnon vuonna 1996 Wei Jingshengille ja vuonna 2008 Hu Jialle,
 - ottaa huomioon Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) ulkoasioista ja turvallisuuspolitiikasta sekä Euroopan naapuruuspolitiikasta ja laajentumisneuvotteluista vastaavan tiedottajan 27. joulukuuta 2017 antaman lausunnon Wu Ganin ja Xie Yangin tuomioista Kiinassa,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin valtuuskunnan antaman paikallisen julkilausuman kansainvälisenä ihmisoikeuksien päivänä 8. joulukuuta 2017,
 - ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen vuodelta 1948,
 - ottaa huomioon 16. joulukuuta 1966 tehdyn kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. katsoo, että yleismaailmallisten ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen edistämisen ja kunnioittamisen olisi oltava EU:n ja Kiinan pitkäaikaisen suhteen ytimessä, sillä EU on sitoutunut ylläpitämään juuri näitä arvoja ulkoisessa toiminnassaan ja Kiina on ilmaissut kiinnostuksensa niiden kunnioittamiseen omassa kehitysyhteistyössään ja kansainvälisessä yhteistyössään;
- B. ottaa huomioon, että presidentti Xi Jinpingin valtaantulon jälkeen Kiinan ihmisoikeustilanne on heikentynyt entisestään ja hallitus suhtautuu yhä vihamielisemmin rauhanomaiseen toisinajatteluun, sanan- ja uskonnonvapauteen ja oikeusvaltioperiaatteeseen; ottaa huomioon, että Kiinan viranomaiset ovat pidättäneet ja asettaneet syytteeseen satoja ihmisoikeuksien puolustajia, lakimiehiä ja toimittajia;
- C. ottaa huomioon, että Tianjinissa 26. joulukuuta 2017 tuomioistuin tuomitsi aktivisti Wu Ganin kahdeksan vuoden vankeuteen syytettynä valtion vastaisesta toiminnasta; ottaa huomioon, että Wu Gan oli jatkuvasti kampanjoinut arkaluonteisissa kysymyksissä, jotka liittyvät hallituksen vallan väärinkäyttöön, sekä verkossa että sen ulkopuolella; ottaa huomioon, että Wu Ganin asianajajan mukaan hän hylkäsi viranomaisten tarjoaman sopimuksen, jonka perusteella hän olisi saanut ehdollisen rangaistuksen, jos hän olisi myöntänyt syyllisyytensä;
- D. ottaa huomioon, että samana päivänä Hunanissa ihmisoikeusjuristi Xie Yang sai myös tuomion, mutta häneen ei kohdistettu rikosoikeudellisia seuraamuksia, koska hän oli aikaisemmin tunnustanut syyllisyytensä kumouksellista toimintaa koskevissa syytteissä; ottaa huomioon, että Wu Gan oli pidätetty kuukausia ennen ihmisoikeusasianajajiin ja ihmisoikeuksien puolustajiin vuonna 2015 kohdistettuja ennennäkemättömiä tukahduttamistoimia, joissa satoja ihmisiä koko maassa, myös Xie Yangia, kuulusteltiin tai pidätettiin muutaman viikon aikana; ottaa huomioon, että väitteiden mukaan kuulustelijat ovat kiduttaneet, hakanneet ja uhkailleet Xie Yangia;
- E. ottaa huomioon, että 28. marraskuuta 2017 Yueyangin väliasteen tuomioistuin tuomitsi demokratia-aktivisti Lee Ming-Chen viiden vuoden vankeuteen, koska hänen katsottiin syyllistyneen valtion vastaiseen toimintaan, ja riisti häneltä kaikki poliittiset oikeudet

Kiinassa kahdeksi vuodeksi; ottaa huomioon, että Lee Ming-Chen julkinen tunnustus oli todennäköisesti tehty Kiinan viranomaisten painostuksen tuloksena; ottaa huomioon, että Lee Ming-Che katosi 19. maaliskuuta 2017 sen jälkeen, kun hän oli ylittänyt rajan Macaosta Zhuhaihin Kiinan Guangdongin maakunnassa;

- F. ottaa huomioon, että Tashi Wangchuk, tiibetiläinen kauppias ja kielellisten oikeuksien puolustaja, pidätettiin 27. tammikuuta 2016 sen jälkeen, kun New York Timesissa oli julkaistu video, jossa hän kannatti tiibetiläisten oikeutta oppia ja opiskella omalla äidinkielellään; ottaa huomioon, että maaliskuussa 2016 Tashi Wangchukia oli syytetty ”yllyttämisestä separatismiin” ja häntä odottaa enintään 15 vuoden vankeusrangaistus, vaikka hän oli kertonut sanomalehdelle nimenomaisesti, ettei hän ollut vaatimassa Tiibetin itsenäisyyttä;
- G. ottaa huomioon, että vuonna 2015 Phurbun luostarista Sichuanin Sedan piirikunnasta kotoisin oleva tiibetiläinen munkki Choekyi oli vangittu hänen vietettyään maanpaossa elävän henkisen johtajan dalai-laman syntymäpäivää; ottaa huomioon, että sen jälkeen kun Choekyita oli syytetty, häntä pidettiin vankilassa Kangdingin piirikunnan Ganzin prefektuurissa ja hänet lähetettiin lopulta Mianyangin vankilaan Sichuaniin neljäksi vuodeksi; ottaa huomioon, että tiedotusvälineiden mukaan Choekyilla on ollut munuaisvaivoja, keltatauti ja muita terveysongelmia, jotka ovat pahentuneet pidätyksen takia;
- H. toteaa, että asianajajat ovat edelleen joutuneet kohtaamaan pelottelua ja vangitsemisia, esimerkiksi merkittävä lakimies Li Yuhan, joka on ollut eristettynä marraskuusta 2017 lähtien, ja Wang Quanzhang, joka pidätettiin heinäkuussa 2015 ja jota on pidetty eristyksissä yli 800 päivää ja tietävästi kidutettu; ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustajia, jotka esittävät vetoamuksia ja matkustavat suuriin kaupunkeihin ajamaan paikallisia asioita, pidätetään ja vangitaan, kuten Xiaoling Li, joka on ollut vangittuna kesäkuusta 2017 lähtien ja kärsii edelleen vakavasta glaukoomasta; ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustajat, kuten Ding Lingjie, Liu Feiyue ja Zhen Jianghua, jotka ovat tarjonneet alustan vetoamusten esittäjille ja muille ihmisoikeuksien puolustajille, ovat myös joutuneet pidätetyiksi;
- I. ottaa huomioon, että Kiinan hallitus on hyväksynyt uusia lakeja, erityisesti lait valtion turvallisuudesta, terrorismin torjunnasta, kyberturvallisuudesta ja ulkomaisten kansalaisjärjestöjen hallinnasta, joissa julkista aktivismia ja hallituksen rauhanomaista arvostelua pidetään uhkana valtion turvallisuudelle ja joissa tiukennetaan sensuuria, valvontaa ja yksilöiden ja yhteiskuntaryhmien kontrolloimista sekä estetään henkilöitä kampanjoimasta ihmisoikeuksien puolesta;
- J. ottaa huomioon, että EU:n strategiakehyksessä ja ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa toimintasuunnitelmassa neuvosto lupaa, että EU edistää demokratiaa, oikeusvaltiota ja ihmisoikeuksia kaikilla ulkoisen toimintansa aloilla poikkeuksetta ja asettaa ihmisoikeudet keskeiselle sijalle suhteissaan kaikkiin kolmansiin maihin, myös sen strategiaan kumppaneihin;
- 1. on edelleen hyvin huolissaan Kiinan hallituksen suhtautumisesta ihmisoikeuksien puolustajiin, aktivisteihin ja lakimiehiin; muistuttaa Kiinaa sen vastuusta globaalina suurvaltana ja kehottaa Kiinan viranomaisia varmistamaan kaikissa olosuhteissa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen ja muiden Kiinan allekirjoittamien tai ratifioimien kansainvälisten ihmisoikeussopimusten mukaisesti; kehottaa Kiinan viranomaisia myös

lopettamaan maan kaikkien ihmisoikeusaktivistien kaikenlaisen häirinnän, jotta he voivat tehdä työtään esteettä;

2. kehottaa Kiinan viranomaisia vapauttamaan viipymättä ja ehdoitta kaikki ihmisoikeuksien puolustajat, aktivistit, asianajajat, toimittajat ja vetoomusten esittäjät, joita pidetään vangittuina heidän ihmisoikeustyönsä takia, ja lopettamaan heihin kohdistetut jatkuvat tukahduttamistoimet, jotka ilmenevät pidätyksinä, oikeudellisena häirintänä ja pelotteluna;
3. kehottaa Kiinan kansantasavallan hallitusta vapauttamaan Wu Ganin välittömästi ja ehdoitta, koska hän on ollut vangittuna ainoastaan siksi, että hän on käyttänyt rauhanomaisesti oikeuttaan sananvapauteen ja kokoontumisvapauteen, ja varmistamaan, että siihen asti kunnes hänet vapautetaan hänellä on säännöllinen, rajoittamaton yhteys perheeseensä ja itse valitsemiinsa asianajajiin ja että häntä ei kiduteta tai kohdella muulla tavalla huonosti; kehottaa suorittamaan nopean, tehokkaan ja puolueettoman tutkinnan kidutuksesta ja saattamaan syylliset oikeuden eteen;
4. korostaa tarvetta tutkia Xie Yangin kidutusta koskevat väitteet;
5. kehottaa Kiinan viranomaisia vapauttamaan Lee Ming-chen välittömästi ja ehdoitta ja varmistamaan, että siihen asti kunnes hänet vapautetaan häntä suojellaan kidutukselta ja muulta huonolta kohtelulta ja että hänellä on mahdollisuus ottaa yhteyttä perheeseensä ja itse valitsemiinsa asianajajiin sekä saada asianmukaista sairaanhoitoa;
6. ilmaisee syvän huolensa Tashi Wangchukin pidätyksestä ja jatkuvasta vangittuna pitämisestä sekä siitä, että hänen oikeuttaan oikeusapuun on rajoitettu ja että häntä vastaan ei ole esitetty todisteita, sekä rikostutkinnan sääntöjenvastaisuuksista; vaatii vapauttamaan Tashi Wangchukin välittömästi ja ehdoitta;
7. kehottaa Kiinan viranomaisia vapauttamaan välittömästi ja ehdoitta tiibetiläismunkki Choekyin; kehottaa Kiinan hallitusta sallimaan, että hänen sukulaisensa ja hänen itse valitsemansa asianajajat vierailevat hänen luonaan ja erityisesti että hän saa asianmukaista sairaanhoitoa;
8. kehottaa Kiinan hallitusta kunnioittamaan omaa perustuslakiaan, erityisesti sen 4 artiklaa, jolla suojellaan kansallisia vähemmistöjä, 35 artiklaa, jolla suojellaan sanan-, lehdistön-, kokoontumis- ja yhdistymisvapautta sekä kulkueiden ja mielenosoitusten järjestämisen vapautta, 36 artiklaa, jossa tunnustetaan oikeus uskonnonvapauteen ja 41 artiklaa, jossa taataan oikeus arvostella ja tehdä ehdotuksia, jotka koskevat valtion elimiä tai virkamiehiä;
9. kehottaa jälleen Kiinan hallitusta toimimaan yhdessä hänen pyhyytensä dalai laman ja hänen edustajiensa kanssa ja ilmaisee tukensa Tiibetin kysymyksen ratkaisemiselle rauhanomaisesti vuoropuhelun ja neuvottelun keinoin, jotta Tiibetille voidaan myöntää todellinen itsehallinto Kiinan perustuslain puitteissa;
10. tuomitsee lisäksi ”isänmaallisen kasvatuksen” avulla toteutetut buddhalaisuuden vastaiset kampanjat, mukaan luettuina toimenpiteet, joilla Tiibetin buddhalaisluostarit otetaan valtion hallintaan; on huolestunut siitä, että Kiinan rikoslakia käytetään väärin tiibetiläisten ja buddhalaisten vainoamiseen rinnastamalla heidän uskonnollinen toimintansa separatismiin; pitää valitettavana sitä, että mahdollisuudet buddhalaisuuden harjoittamiseen Tiibetissä ovat heikentyneet huomattavasti tiibetiläisten maaliskuussa

2008 tekemien protestien jälkeen Kiinan hallituksen ryhdyttyä toteuttamaan ”isänmaallista kasvatusta” entistä tiukemmin;

11. on huolissaan turvallisuutta koskevan lakipaketin hyväksymisestä ja sen vaikutuksesta Kiinan vähemmistöihin, erityisesti terrorismintorjuntalaista, joka saattaa johtaa Tiibetin kulttuurin ja uskonnon rauhanomaisen ilmaisun säätämiseen rangaistavaksi, sekä kansainvälisten valtiosta riippumattomien järjestöjen hallinnointia koskevasta laista, joka asettaa ihmisoikeusryhmät hallituksen tiukan valvonnan alaisiksi, sillä tässä on kyseessä selvästi ylhäältä alas -lähestymistapa, sen sijaan että kannustettaisiin paikallis- ja keskushallinnon ja kansalaisyhteiskunnan väliseen kumppanuuteen;
12. korostaa, että Kiinan viranomaisten on varmistettava, että kaikki eristysvankeudessa olevat saavat välittömästi yhteyden perheenjäseniinsä ja asianajajiinsa, ja että kaikkien pidätettyjen olojen on täytettävä vaatimukset, mukaan lukien mahdollisuus saada terveydenhoitoa, jotka esitetään ”pidätettynä tai vangittuna olevien henkilöiden suojelua koskevat YK:n periaatteissa”, jotka hyväksyttiin 9. joulukuuta 1988 YK:n yleiskokouksen päätöslauselmalla 43/173;
13. on erittäin huolissaan syytöksistä, että ihmisoikeusaktivisteja on kidutettu; kehottaa siksi Kiinan hallitusta kunnioittamaan varauksetta kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen ehdotonta ja sitovaa kieltoa Kiinan 4. lokakuuta 1988 ratifioiman YK:n kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen 2 ja 16 artiklan mukaisesti;
14. kehottaa Kiinan hallitusta kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen allekirjoittamisen 20. vuosipäivän lähestyessä ratifioimaan sen ja varmistamaan sen täysimääräisen täytäntöönpanon muun muassa lopettamalla epäasianmukaiset käytännöt ja mukauttamaan tarvittaessa lainsäädäntöään;
15. muistuttaa, että on tärkeää, että EU ottaa esille Kiinan ihmisoikeusloukkaukset, erityisesti Tiibetin ja Xinjiangin vähemmistöjen tapauksen, kaikessa Kiinan viranomaisten kanssa käytävässä poliittisessa ja ihmisoikeuksia koskevassa vuoropuhelussa, mukaan lukien vuosittaiset ihmisoikeusvuoropuhelut, noudattaen EU:n sitoumusta käyttää vahvaa, selvää ja yhtenäistä ääntä maata koskevassa lähestymistavassa; pitää kuitenkin valitettavana, ettei vuotuisissa EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuheluissa ole saavutettu konkreettisia tuloksia; muistuttaa lisäksi, että maassa meneillään olevassa uudistusprosessissa ja lisääntyvässä kansainvälisessä osallistumisessa Kiina on valinnut ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen kehyksen allekirjoittamalla useita kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia; pyytää näin ollen, että vuoropuhelua Kiinan kanssa jatketaan kyseisten sitoumusten noudattamiseksi;
16. kehottaa kaikkia EU:n jäsenvaltioita hyväksymään tinkimättömän, arvoihin perustuvan lähestymistavan Kiinaa kohtaan ja odottaa, että ne eivät toteuta omia aloitteita ja toimia, jotka saattaisivat vaarantaa EU:n tason toimien yhtenäisyyden, tehokkuuden ja johdonmukaisuuden; pitää erittäin valitettavana, että EU ei kesäkuussa 2017 YK:n ihmisoikeusneuvostossa Genevessä kyennyt esittämään julkilausumaa Kiinan ihmisoikeuksista; panee tyytyväisenä merkille, että julkilausuma hyväksyttiin seuraavassa istunnossa ja odottaa, että EU pitää yhä Kiinaa maana, joka edellyttää ihmisoikeusneuvoston erityistä huomiota niin kauan kuin se kieltäytyy toteuttamasta oikeuksia koskevia merkittäviä uudistuksia; kehottaa lisäksi EU:ta ja sen jäsenvaltioita nostamaan määrätietoisesti esiin huolenaiheita Kiinan tulevan yleisen

määräaikaisarvioinnin aikana ja varmistamaan erityisesti, että Kiinan kansalaisyhteiskunta voi osallistua vapaasti tähän prosessiin;

17. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita hyväksymään ulkoasioiden neuvoston Kiinaa koskevat päätelmät, joissa korostetaan ihmisoikeuksien ratkaisevaa merkitystä EU:n ja Kiinan suhteissa, ja välittämään selkeän huolestumisensa Kiinassa ilmenneistä kielteisistä suuntauksista tässä asiassa sekä odotukset, että Kiinan viranomaiset ryhtyvät erityisiin toimiin niihin vastaamiseksi; korostaa, että päätelmien avulla voitaisiin sitoa 28 EU:n jäsenvaltiota ja EU:n toimielimet Kiinan ihmisoikeuksia koskevan yhteisen lähestymistavan taakse;
18. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Kiinan kansantasavallan hallitukselle ja parlamentille.